

ЗМІСТ
Друга частина

CONTENTS
Part two

ІСТОРИЧНА БІОГРАФІСТИКА

HISTORICAL BIOGRAPHICAL STUDIES

- Олена Шевченко** 8 **Olena Shevchenko**
Д. С. Федоров – меценат і колекціонер та його зібрання у колекції НМІУ
D. S. Fedorov – Philanthropist and Collector and His Collection in the NMUH
- Надія Мірошниченко** 13 **Nadiia Miroshnychenko**
Світоглядні засади педагогічних поглядів Миколи Неплюєва
The Worldview Principles of Mykola Nepluiiev's Pedagogical Views
- Наталія Кошова** 18 **Natalia Koshova**
Участь Надії Суровцової у становленні та діяльності Міністерства закордонних справ 1917–1918 рр.
Nadiia Surovtsova's Participation in the Formation and Work of the Ukrainian Foreign Office in 1917–1918
- Олександр Ішук** 24 **Oleksandr Ishchuk**
Епізод політичних репресій у Всеукраїнському музейному містечку, 1937 р.: арешт та засудження Кирила Юхимовича Коршака
Political repressions' episode in the All-Ukrainian Museum Town (Kyiv) in 1937. Kyrylo Yukhymovych Korshak's Arrest and Conviction
- Олена Попельницька** 31 **Olena Popelnytska**
Антон Казимирович Левкович – перший директор Центрального історичного музею у Києві: 1935–1937 рр.
Anton Kazymyrovych Levkovych – the First Director of the Central Historical Museum in Kyiv: 1935–1937
- Ольга Павлова** 42 **Olha Pavlova**
Музейний педагог Афанасій Луньов (1919–2004): до 60-річчя Пархомівського художнього музею імені А. Луньова
Panas Luniov, a Museum Educator (1919–2004): 60th Anniversary of Panas Luniov Parkhomivskyi History and Art Museum
- Олена Черняхівська** 45 **Olena Cherniakhivska**
Дослідницька і видавнича діяльність Києво-Печерського історико-культурного заповідника (50–70-і рр. ХХ ст.) у персоналіях його науковців
Kyiv-Pechersk Historical and Cultural Preserve Research and Publishing Activities of the 1950s–1970s in Its Staff Personalia
- Лариса Горенко** 51 **Larysa Horenko**
Лубенський краєзнавчий музей: історія, події, факти (до 35-річчя від дня пам'яті І. Горенка)
Lubny Regional History Museum: History, Events, Facts (Dedicated to 35th Anniversary of I. Horenko Commemorative Day)
- Марина Принь, Олександр Принь** 55 **Maryna Pryn, Oleksandr Pryn**
До історії українського музейництва: Тімашева Марія Семенівна (1894 – після 1955 р.)
On the History of Ukrainian Museums: Timasheva Mariia Semenivna (1894 – After 1955)
- Тетяна Радієвська, Олена Якубенко** 59 **Tetiana Radiievska, Olena Yakubenko**
Музейний відлік життя Тамари Григорівни Мовші
The Museum Period of Tamara Hryhorivna Movsha's life
- Віра Павлова** 74 **Vira Pavlova**
Надія Шендрик: сторінки життя
Nadiia Shendryk: Pages of Life
- Людмила Авер'янова** 80 **Liudmyla Averianova**
Художнє скло Заслуженого художника України С. Сміян (1940 р. н.) з колекції НМІУ (до 75-річчя з дня народження)
Art glass of the Ukrainian Honored Artist S. Smiian (1940) from the NMUH Collection (Dedicated to 75th Anniversary of Her Birth)

**Олександр Сердюк, Анастасія Куваннікова,
Юлія Ізюмченко**
Візуальний аналіз та приклади авторської
графіки В. Короленка «про Мултанську
справу» (присвячується пошукачам архівів,
сім'ї А. Дядюченко, та ілюстраторам
«Мултанської справи»)

**93 Oleksandr Serdiuk, Anastasiia Kuvannikova,
Yuliia Iziumchenko**
Visual Analysis and Examples of V. Korolenko's
drawings «about the Multan Case» (Dedicated to
the Archival Searchers, A. Diadiuchenko's Family
and the Multan Case's Illustrators)

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО, ІКОНОГРАФІЯ

ART HISTORY, ICONOGRAPHY

Дмитро Степовик
План внутрішнього мистецького оформлення
Володимирського собору: іконостаси і
настінне малярство

97 Dmytro Stepovyk
The Interior Decoration Plan of St. Volodymyr's
Cathedral: Iconostases and Mural Paintings

Олена Походяца
Портрет Дмитрія Ростовського в колекції
НМІУ

105 Olena Pokhodiashcha
Dymytrii of Rostov's Portrait from the NMUH
Collection

Анастасія Вітрянська
Графічні твори художників Альбрехта та
Жана-Віктора Адамів в колекції НМІУ

112 Anastasiia Vitrianska
Graphic works of Painters Albrecht and Jean
Victor Adam from the NMUH Collection

Олена Миронюк
Особиста колекція ікон Архімандрита
Порфирія Успенського

124 Olena Myroniuk
Archimandrite Porfyrii Uspenskyi's Personal
Collection of Icons

Володимир Індутний
Стилістичний та трасеологічний аналіз
картини Пауля Пітера Рубенса «Венера та
Амур»

126 Volodymyr Indutnyi
Stylistic and Traseologic Analysis of Peter Paul
Rubens' Picture «Venus and Cupid»

Наталія Сапфірова
Предмети Фабрики художньо-ювелірних
виробів Й. Маршака у зібраннях вітчизняних
та закордонних музеїв

135 Nataliia Sappirova
Artefacts of Y. Marshak's Art and Jewelry Factory
in the Collections of Ukrainian and Foreign
Museums

МУЗЕЙНА СПРАВА В УКРАЇНІ

MUSEOLOGY IN UKRAINE

Сергій Ільчишин
Особливості музейної справи
Надзбручанського краю

141 Serhii Ilchyshyn
Features of Nadzbruchansky Region's Museology

Олександр Мірущенко
Висвітлення подій XVII–XVIII ст. у Музеї
історії запорозького козацтва: баланс між
патріотичним та естетичним вихованням

145 Oleksandr Mirushchenko
Highlighting the Events of the 17th–18th
Century in the Zaporizhzhian Cossacks History
Museum: the Balance Between Patriotic and
Aesthetic Education

Олена Мокроусова
Архітектурні музеї Києва: втрачені
можливості та перспективи

150 Olena Mokrousova
Architectural Museums of Kyiv: Missed
Opportunities and Prospects

Альона Якубець
Система управління музейною справою в
УРСР (1945–1953 pp.)

160 Aliona Yakubets
System of Museum Administration in the USSR
(1945–1953)

- Ірина Матушчак** 166 **Iryna Matushchak**
Збереження пам'яток матеріальної культури
релігійного призначення у фондovій колекції
НКЗ «Гетьманська столиця»
The Conservation of Material Culture
Monuments of Religious Function in the NHCP
«Hetman's Capital» Collection
- Анна Наїф Амер** 175 **Anna Naif Amer**
Формування археологічної колекції та
сучасне оновлення Музею археології
Харківського національного університету
імені В. Каразіна
Formation of Archaeological Collections and
Modernisation of the Archaeology Museum of V.
Karazin Kharkiv National University
- Валентина Надольська, Тетяна Борис** 178 **Valentyna Nadolska, Tetiana Borys**
Поповнення фондів музеїв художнього
профілю в Україні (кінець XIX – перша
третина XX ст.)
Acquisitions for Art Museums' Collections in
Ukraine (Late 19th– Early 20th Century)
- Юлія Зиновієва** 183 **Iuliia Zynoviiva**
Матеріальне забезпечення Першого
державного музею і всеукраїнського
історичного музею ім. Т. Шевченка та їхніх
співробітників у 1920-х рр. (за матеріалами
наукового архіву НХМУ)
Financial Security of the First State Museum,
Taras Shevchenko All-Ukrainian Historical
Museum and Their Staff in 1920s (Based on
the National Art Museum of Ukraine Research
Archive's Documents)
- Володимир Індутний, Олена Походяща** 188 **Volodymyr Indutnyi, Olena Pokhodiashcha**
Загальні проблеми в охороні культурної
спадщини України та авторизація музейних
предметів
General Problems in the Protection of
the Cultural Heritage of Ukraine and the
Authorization of Museum Objects

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МУЗЕЄЗНАВСТВА

CURRENT ISSUES OF MUSEOLOGY

Науково-фондова робота, здобутки і перспективи

Collections Management, Achievements and Prospects

- Каріне Котова** 194 **Karine Kotova**
Науково-фондова робота Національного
музею історії України: сучасне використання
набутого досвіду
Collections Management in the National
Museum of Ukrainian History: Modern
Application of Gained Experience
- Дарина Іванова** 197 **Daryna Ivanova**
Зберігання масового матеріалу в фондах
Музею археології Харківського національного
університету імені В. Каразіна
Preservation of Mass Material in the Collections
of the Archaeology Museum of V. N. Karazin
Kharkov National University

Новітні методи роботи із музейними зібраннями

Contemporary Methods in Work with Museum Collections

- Наталія Хамайко, Наталія Онопрієнко** 199 **Natalia Khamaiko, Natalia Onopriienko**
Застосування рентгенографічного методу в
дослідженнях археологічного металу поганої
збереженості
Application of X-ray Methodology in Research
of Poorly Preserved Archaeological Metal
- Дмитро Кепін** 206 **Dmytro Kepin**
З досвіду музеєфікування археологічних
пам'яток Уралу, Сибіру та Далекого Сходу
From the Experience of the Museumification of
Archaeological Monuments in the Urals, Siberia
and the Far East

Музейна педагогіка та освіта в музеї

Museum Pedagogy and Museum Education

- Лариса Коцар** 213 **Larysa Kotsar**
Інтерактивні уроки для учнів молодших класів в експозиції музею «Давня історія України»
Interactive Lessons for Primary School Children in the Museum Exhibition «Ancient History of Ukraine»
- Наталя Лихицька** 218 **Natalia Lykhytska**
Особливості екскурсійної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку на досвіді проведення екскурсії «Прогулянка музеєм»
Features of Guided-Tours for Preschool and Primary School Children Based on Hands-on Experience of the Program «Walking Around Museum»
- Зоряна Бухманська, Андрій Бойко-Гагарін** 222 **Zoriana Bukhmanska, Andrii Boiko-Gagarin**
Досвід проведення в НМІУ інтерактивної лекції-заняття «Нумізматика на дотик. З історії грошового обігу України» для дітей з вадами зору
Experience of Interactive Lectures «Numismatics by the Touch. From the History of Money Circulation in Ukraine» in NMUH for Children with Visual Impairments
- Світлана Слостеннікова, Ірина Супрунюк** 224 **Svitlana Slastennikova, Iryna Supruniuk**
Розвиток психічних, пізнавальних властивостей та процесів учнів початкової школи під час інтерактивної екскурсії (на досвіді екскурсії-квесту «Дари богів»)
Developing Primary Children's Psychic and Cognitive Abilities Through an Interactive Game (Based on the Quest «Gifts of the Gods»)
- Ірина Вітрик, Ірина Костюк** 227 **Iryna Vitryk, Iryna Kostiuk**
Робота зі студентами у НМІУ (на прикладі співпраці НМІУ та НАОМА)
Working with Students at NMUH (Based on the Cooperation Between the Museum and the National Academy of Fine Arts and Architecture)
- Наталія Сердюк** 230 **Natalia Serdiuk**
Досвід роботи НІКЗ «Гетьманська столиця» з дитячою аудиторією
Work Experience of NHCP «Hetman's Capital» with Children Audience
- Jarosław Chadaś** 237 **Jarosław Chadaś**
Muzeum Dobranocek ze zbiorów Wojciecha Jamy w Rzeszowie, jako muzeum dla dzieci w każdym wieku. Krótka opowieść o powstaniu krainy dobranocek
The Museum Dobranocek in Rzeszow, the Museum for Children of All Ages
- Ярослав Хадась**
Музей «Добранічок» у Жешуві – музей для дітей будь-якого віку

Реставрація та консервація музейних колекцій

Restoration and Preservation of Museum Collections

- Леся Дідух, Ірина Костюк, Юрій Бут** 240 **Lesia Didukh, Iryna Kostiuk, Yurii But**
Плінфи з князівським знаком з розкопок на території Десятинної церкви у зібранні НМІУ
Plinthos with the Prince's Sign from the Excavations of the Church of the Tithes in the NMUH Collection
- Олена Гаврилюк, Алла Борисюк** 247 **Olena Gavryliuk, Alla Borysiuk**
Дослідження і реставрація військового барабана другої половини XVIII ст.
Research and Restoration of the Military Drum of the Second Half of 18th Century
- Марія Джулай, Олена Шевченко** 253 **Maria Dzhulai, Olena Shevchenko**
Ятагани з колекції НМІУ
Yataghans in the NMUH Collection

Наталія Ревенок	258	Revenok Natalia
Особливості реставрації творів з фарфору та фаянсу провідних підприємств України XIX – поч. XX ст. з колекції Національного музею історії України		Restoration Features of Porcelain and Faience of the Leading Enterprises of Ukraine in 19th–Early 20th Century from the National Museum of Ukrainian History Collection
Вадим Артеменко	262	Vadym Artemenko
Розробка нового методу експонування двобічного живопису		Development of New Exhibition Method of Double-Sided Paintings
Список скорочень	267	List of Abbreviations
Відомості про авторів	269	About the Authors
Анотації	272	Summaries